

Opulst. utsugg.

ACC. N:R M. 16667: 1-7.

Landskap: Skåne Upptecknare: Marie Richter
Härad: Onsjö Berättare: I. Norlind
Socken: Berättarens yrke: Kokerska
Uppteckningsår: 1962 Född år 1876 i Södervidinge m. i

Storfagurs hd.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Livandlet av årshögliden. s. 1-4.
Väderleken. s. 2-3.
Dop. s. 4
Kyrktågning. s. 5.
Födelsedag. s. 5.
Bröllop. s. 5-6.
Dödsfall och begravning. s. 6-7

Skriv endast på denna sida.

ACC. N:R M. 16667:/.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Mikelsmässta. "Drängar och pigor flyttade gärna varje år för att få åtta dagar fritt", stannade bara om husbonden var särskilt god. Reste till Eslövs marknad.

Alla Helgons dag var det högtidligt i kyrkan.

Mårtensdagen, i mitt hem höns, de som hade råd hade gäss.

Oskarsdagen försökte ungdomarna komma in till Lund och fira.

Advent. Kyrkan fullsatt, extra sång, mycket högtidligt.

6 och 30 nov. firades kanske i sta'n.

Lucia, inte så särskilt, barn sprang omkring lite, på granngården var det också stilla. Fick bullar den dagen.

Reste till Eslöv på julmarknad. Tvätta, brygga, baka, bröd och kakor, pepparkakor och klenor, slakt, korv och allt som hörde till.

Storstädning, prydde med "lite bonader", hade liten gran som vi själva tagit, "hjärtor" o.d.l. i granen. Kärve som vi satte ut i trädet till fåglarna. Inget julbord. Fick inte lov att ha ljus i fönstren, det var för eldfarligt. Framme i byn till ottesången på juldagsmorgonen ljus i fönstrena. Ingen välgörenhet. På

ACC. N:R M. 16667:2.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

gårdarna fick drängar och pigor vissa kakor bröd av var sort som de fick bära hem. Julafton på middagen var det inte så mycket, men på kvällen smör, ost, lutfisk, risgröt, klenor. Inget grötrim. På kvällen berättades sagor och historier. På stora gårdar hade de julklappar mest nyttiga saker. Efter jultottan juldagen skulle man hålla sig i stillhet hemma. Annandagen blev där liv", körde och hälsade på varandra.

Mycket enkel gravsmyckning till jul.

Nyårsvaka. De flesta skulle ut och höra när kyrkklockorna ringde. Tre kyrkors klockor hördes. Vädret togs till rättsnöre för följande månads väder.

Trettondagen, på skämt sprang de omkring och skjöt, försökte få fast den som skjutit, han skulle ha traktering. "Så fullt ~~de~~ kunde kläddede ut sig för att inte vara igenkännliga," de sjöng en stump.

Tjugondagen skulle julgranen ut, man sjöng till och kastade ut den.

ACC. N:R M. 16667:3.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Om det regnade på sju sovardagen skulle det regna sju veckor
efteråt.

Kyndelsmässa, kyndelsmässaknuda. Vårfrudagen, "vafflor".

Fastlagen, hemmabakade fastlagsbullar, fastlagsgille i skolan,
gav 25 öre var och fick kaffe och två bullar och så fick vi
dansa.

Påsk. "Den som blev sist att stå upp skulle ha påskriset," fina
kvistar skulle det vara. På en del ställen fick de äta så många
ägg de ville. På några ställen fick de tjugo ägg som de fick ta
hem. "Ibland blev de narrade med råa ägg, att de inte var kokta."
Tror det var på skärtorsdagen vinskulle ha "grönlankål" med ägg-
halvor på. "Skärtorsdag fant de på hyss". Då berättades många
historier, då var "di onde makter ute". Påskkärringar för ekom.
Långfredag en mycket stilla dag, de tyckte inte om att folk fär-
dades ute på vägarna då. Påskbrev först senare.

På Valborgsmässoafton tändes eld på tjärtunnor.

Första maj skulle ungdomarna ut och festa, sprang och sjöng

ACC. N:R M. 16667:4

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Maj är välkommen, senare blev det barnen som sprang. Det skulle vara gröna kvistar på hästarna när de körde bort den dagen.

"Majmånadskatt" uttryck berättaren mindes.

Pingst, kyrkbesök. Om annandagen skulle många ungdomar köta bort på nöje. Mest for de till Trollenäs. Där fanns en dansbana nära slottet, greven höll musiken. Inget grönt hemma till pingst, fanns för lite i trakten. Trefaldighet, högtidligt

i kyrkan.

Midsommar kallades även S:t Hans. Inga förberedelser. Midsommar-kransar fästes lite här och var. De som hade flaggstång klädde den, den virades omkring med grönt, två kransar skulle också finnas. Dans kring majstången som regel efter dragspel.

Dop. Kallades även att pojken eller flickan skulle "krestnas."

Mer än ett namn, det första skulle vara efter farföräldrarnas.
döpt

Kyrkoherden bestämde tidpunkten för dopet. Dopdräkten skulle vara vit och så enkel som möjligt. Möjligen ljusröd smal rosett, krus kring ärm och hals. Ibland blev "brudslöjan" sytt ihopa så

ACC, N:R M. 16667:5

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

den var dopdräkt." Faddrarna togs ur släkten, skulle ge barnet någonting, silversked eller så. Nöddop skedde någon gång, barnmorskan utförde det, om barnet levde blev det riktigt döpt sedan.

Kyrktagning. Prästen mötte kvinnan i dörren och läste någon bön, tog henne i handen och ledde henne till hennes plats. Barnaföderskan fick inte lov att komma annanstans förrän hon var kyrktagen.

På födelsedagen litet kalas, i synnerhet om året slutade på 0 eller 5. Släkt och vänner kom.

Lysning något som firats på senare tid, då jag var barn fick de presenterna på bröllopsdagen. Mest fick de nyttiga saker. Ett par fick en matservis som släkten samlat ihop till samt alltför många fotogenlampor.

Brudens vänninor hjälpte till att sy brudutstyrseln. Några hade ryttare som red omkring och bjöd in, men rätt snart blev det på kort. Mina föräldrar blev öjudna till bröllop på kort

ACC. N:R M. 16667:6.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

första gången 1878. Oftast var bröllopet i kyrkan. Ingen speciell mat, men mycket skulle det vara. Soppa med påsaklimp förekom ofta på fina kalas. Till ett midsommarbröllop hade gjorts äreport av löv och två lusthus av grane. Det ena till brudparet. Brudvisning; "ungdomarna ropte dem fram i flera perioder, de hade inte ro." 1901 ett bröllop i ~~ett~~ hemmät i Malmö. Girlanger över dörren.

Dödsfall. Överallt vitt, på landet hade man ett halvår efter ett vitt täcke som överkast. Vita dukar överallt, det var oftast servetter. Först skulle ett dödsfall anmälas till pastorsexpeditionen. Ofta var det två som gick, de var svartklädda.

"Nu är där nån dö i Trä igen, där kommer di två". (Trä en grannby.) Vit svepning, brodyr skulle hänga nedanför kistlocks-kanten, en del köpte svart frans i stället. Onda gick igen men det sades mest på skämt. Granris på gården, skulle gå ut och strö granris på vägen för att ära den döde. Bar kistan till kyrkogården och in i kyrkan. ~~Vit~~ Närmaste släkten följde närmast. Ett par

ACC. N:R M. 16667:4,

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

tre gummor gjorde kransar, senare köptes färdiggjorda, konstgjorda

kransar. Konstgjorda kransar tog de och hängde i förråd.

Begravningskonfekt i svart med kors på. Efter en begravning blev det en sådan blåst att allt granriset blåstes bort och så behövde man inte ta bort det.

Konfirmation. Flickorna i svarta klänningar. Fick bibel och psalmbok, på större gårdar var det lite festligheter, inte så mycket då.